

ROCZNIK TOMISTYCZNY
10 (2021)

ROCZNIK TOMISTYCZNY
10 (2021)

ΘΩΜΙΣΜΟΣ ΤΑ ΧΡΟΝΙΚΑ
ANNARIUS THOMISTICUS
THOMISTIC YEARBOOK
THOMISTISCHES JAHRBUCH
ANNUAIRE THOMISTIQUE
ANNUARIO TOMISTICO
TOMISTICKÁ ROČENKA

ROCZNIK TOMISTYCZNY

10 (2021)

Naukowe Towarzystwo Tomistyczne
WARSZAWA

KOMITET REDAKCYJNY / EDITORIAL BOARD:

Michał Zembrzuski (sekretarz / secretary), Magdalena Płotka (zastępca redaktora naczelnego / deputy editor), Dawid Lipski, Natalia Herold (internet), Izabella Andrzejuk, Artur Andrzejuk (redaktor naczelny / editor-in-chief)

RADA NAUKOWA / SCIENTIFIC COUNCIL:

Adam Wielomski, Stanisław Wielgus, Antoni B. Stępień, Sławomir Sobczak, Arkady Rzegocki, Marcin Karas, Krzysztof Kalka, Mieczysław Gogacz, Pavol Dancák, Paul J. Cornish, Mehmet Zeki Aydin, Artur Andrzejuk, Anton Adam

RECENZENCI / REVIEWERS

Jarosław Babiński, Tomasz Pawlikowski, Witold Płotka, Marek Porwolik, Joanna Pyłat, Marcin Trepczyński

REDAKCJA JĘZYKOWA / LANGUAGE EDITORS

Elżbieta Pachciarek (j. polski), Bernice McManus-Falkowska, Ewa A. Pichola, Magdalena Płotka (j. angielski), Christel Martin, Iwona Bartnicka (j. francuski), Adam M. Filipowicz, Michał Zembrzuski (greka, łacina)

PROJEKT OKŁADKI

Mieczysław Knut

OPRACOWANIE GRAFICZNE, SKŁAD I ŁAMANIE

Maciej Głowacki

© Artur Andrzejuk / Naukowe Towarzystwo Tomistyczne (wydawca / editor)

Warszawa 2021

ISSN 2300-1976

Unikalny numer identyfikacyjny – 493506

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego**

**NARODOWE
CENTRUM
KULTURY**

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
w ramach programu Narodowego Centrum Kultury „Kultura – Interwencje 2021”

Rocznik Tomistyczny ukazuje się dzięki pomocy Jacka Sińskiego

Redakcja Rocznika Tomistycznego

ul. Klonowa 2/2

05-806 Komorów POLSKA

www.roczniktomistyczny.pl

e-mail: redakcja@roczniktomistyczny.pl

Druk i oprawa: Sowa Sp. z o.o.

ul. Raszyńska 13

05-500 Piaseczno

www.sowadruk.pl

Spis treści

Od Redakcji.....	11
------------------	----

Rozprawy i artykuły

Michel Bastit	
Jerzy Kalinowski – życie filozoficzne w zawieruchach XX wieku.....	15
Mieczysław Gogacz	
L'homme en tant qu'homme et en tant que personne.....	25
Henryk Majkrzak	
Św. Tomasz i jego metafizyka istnienia	37
Andrzej Maryniarczyk	
Mały błąd na początku wielkim jest na końcu. Tomaszowa reinterpretacja rozumienia bytu i istoty podstawą odkrycia Pierwszej Przyczyny jako <i>Ipsum Esse</i>	57
Natalia Gondek	
Specyfika metody separacji w koncepcji metafizyki realistycznej	
Andrzeja Maryniarczyka.....	79
Tomasz Duma	
Rola istnienia (bytu) w metafizycznym wyjaśnianiu rzeczywistości	95
Artur Andrzejuk	
Komentarz Tomasza z Akwinu do <i>Liber de causis</i> – odyseja tekstów i koncepcji przez kultury, epoki i szkoły filozoficzne.....	115
Michał Zembrzuski	
Głupota, ignorancja i <i>acedia</i> a poznanie intelektualne i działanie moralne	127
Maria Janik-Czachor, Izabella Andrzejuk	
Jedność kontemplacji i działania w życiu Wandy Malczewskiej.....	147
Katarzyna Bałdyga	
Świadectwa lektury św. Tomasza z Akwinu w twórczości Czesława Miłosza	163
Magdalena Płotka	
Mieczysław Gogacz's Account of Ethics of Protecting Persons.....	181
Izabella Andrzejuk	
Antropologiczne aspekty doświadczenia mistycznego w ujęciu Mieczysława Gogacza.....	195
Agnieszka Gondek	
Warunki niezbędne w wychowaniu i kształceniu w szkole średniej w ujęciu Mieczysława Gogacza.....	213
Ewa Agnieszka Pichola	
Symulator rzeczywistości – uwagi o procesie nauczania zdalnego.....	223

Edycje i tłumaczenia

Szymon Stanuła Garrigou-Lagrange'a koncepcja bytu. Wstęp do przekładu artykułu <i>Realna różnica między istotą i istnieniem a zasada tożsamości</i>	237
Réginald Garrigou-Lagrange Realna różnica między istotą i istnieniem a zasada tożsamości.....	243

Sprawozdania i recenzje

Natalia Herold Działalność Naukowego Towarzystwa Tomistycznego w roku akademickim 2020/2021	251
Izabella Andrzejuk Sprawozdanie z przyznania Nagród im prof. Mieczysława Gogacza za najlepsze prace magisterskie z tomizmu 21 listopada 2020	255
Michał Zembrzuski Sprawozdanie z Sympozjum Tomistycznego w Łomży 10 marca 2021 roku	259
Marian Szymonik Przyjaciel człowieka i mądrości. Recenzja: <i>Filozof wpatrzony w naturę i to co boskie. Księga Pamiątkowa z okazji Jubileuszu urodzin i pracy naukowej na KUL Księdza Profesora Andrzeja Maryniarczyka SDB</i> , red. ks. T. Duma, A. Gudaniec, Z. Pańpuch, K. Stępień, P. Sulenta, Wydawnictwo Academicon, Lublin 2020, 1340 stron	263
Artur Andrzejuk Recenzja: Kazimierz Gryżenia, <i>Analogia w scholastyce nowożytnej. Studium z metafizyki Franciszka Suáreza</i> , Lublin 2019, stron 298... ..	277
Izabella Andrzejuk Recenzja: Włodzimierz Galewicz, <i>Studia z klasycznej etyki greckiej</i> , Kęty 2020, Wydawnictwo Marek Derewiecki, stron 235	281
Artur Andrzejuk Recenzja: Bartłomiej Krzych, <i>Wolność i przyczynowość. Wprowadzenie do koncepcji autodeterminizmu ks. Augustyna Jakubisiaka</i> , Wydawnictwo Liberi Libri, Bmw 2020, stron 108.....	287
Artur Andrzejuk Recenzja: Marek Czachorowski, Tomasz Mamełka, Paweł Mazanka, Zbigniew Pańpuch, <i>Mieczysław Albert Krąpiec</i> , red. Z. Pańpuch (<i>Pomniki polskiej filozofii chrześcijańskiej</i> , red. Maciej Bała, Piotr S. Mazur), Kraków 2020, stron 220; toż w wersji angielskiej, tamże, stron 228.....	291
Artur Andrzejuk Recenzja: Mikołaj Krasnodębski, <i>W obronie człowieka. Zarys antropologii filozoficznej Franciszka Gabryła (1866–1914)</i> , Wydawnictwo von borowiecky, Warszawa–Radzymin 2020, stron 330.....	297

Julia Rejewska

Aktualność etyki tomistycznej Recenzja: Izabella Andrzejuk, Artur Andrzejuk, *Tomasz z Akwinu jako etyk*, Naukowe Towarzystwo Tomistyczne, Warszawa 2020, stron 164 (e-book: www.tomizm.org); Izabella Andrzejuk, Artur Andrzejuk, *Tomasz z Akwinu jako etyk*, Wydawnictwo von borowiecky, Warszawa 2021 stron 171 (wydanie „papierowe”)..... 301

Nota o autorach..... 307

Table of Contents

Editorial.....	11
----------------	----

Dissertations and Articles

Michel Bastit	
Jerzy Kalinowski – his philosophical life in the turmoil of the 20th century.....	15
Mieczysław Gogacz	
Human as a human and human as a person.....	25
Henryk Majkrzak	
Saint Thomas Aquinas and his metaphysics of existence.....	37
Andrzej Maryniarczyk	
A small mistake in the beginning is a big one in the end. Thomas Aquinas's reinterpretation of the understanding of being and essence as the basis for the discovery of the First Cause as <i>Ipsum Esse</i>.....	57
Natalia Gondek	
Specifics of the method of separation in Andrzej Maryniarczyk's conception of realistic metaphysics.....	79
Tomasz Duma	
The role of existence (of being) in the metaphysical explanation of reality.....	95
Artur Andrzejuk	
Thomas Aquinas Commentary on <i>Liber de Causis</i> - an odyssey of texts and concepts through cultures, epochs and philosophical schools	115
Michał Zembrzuski	
Stupidity, ignorance, <i>acedia</i> and their meaning for the intellectual cognition and moral action.....	127
Maria Janik-Czachor, Izabella Andrzejuk	
Unity of contemplation and action in the life of Wanda Malczewska	147
Katarzyna Bałdyga	
St. Thomas Aquinas in the works of Czesław Miłosz.....	163
Magdalena Płotka	
Mieczysław Gogacz's Account of Ethics of Protecting Persons	181
Izabella Andrzejuk	
Anthropological aspects of mystical experience in the account of Mieczysław Gogacz.....	195
Agnieszka Gondek	
Necessary conditions in upbringing and education in high school according to Mieczysław Gogacz.....	213
Ewa Agnieszka Pichola	
Reality Simulator, remarks on a process of online education.....	223

Editions and Translations

Szymon Stanula

Garrigou-Lagrange's concept of being. Introduction to the translation of the article
The real difference between essence and existence and the principle of identity..... 237

Réginald Garrigou-Lagrange

The real difference between essence and existence and the principle of identity..... 243

Reports and Reviews

Natalia Herold

Activities of the Scientific Thomistic Society in the 2020/2021 academic year 251

Izabella Andrzejuk

Report on the Awards of prof. Mieczysław Gogacz for the best MA theses in Thomism
November 21, 2020..... 255

Michał Zembrzuski

Report from the Thomistic Symposium in Łomża. March 10, 2021 259

Marian Szymonik

A friend of man and wisdom. Review: *Filozof wpatrzony w naturę i to co boskie. Księga Pamiątkowa z okazji Jubileuszu urodzin i pracy naukowej na KUL Księdza Profesora Andrzeja Maryniarczyka SDB*, ed. ks. T. Duma, A. Gudaniec, Z. Pańpuch, K. Stępień, P. Sulenta, Wydawnictwo Academicon, Lublin 2020, pp. 1-340 263

Artur Andrzejuk

Review: Kazimierz Gryżenia, *Analogia w scholastyce nowożytnej. Studium z metafizyki Franciszka Suáreza*, Lublin 2019, pp. 298 277

Izabella Andrzejuk

Review: Włodzimierz Galewicz, *Studia z klasycznej etyki greckiej*, Kęty 2020, Wydawnictwo Marek Derewiecki, pp. 235 281

Artur Andrzejuk

Review: Bartłomiej Krzych, *Wolność i przyczynowość. Wprowadzenie do koncepcji autodeterminizmu ks. Augustyna Jakubisiaka*, Wydawnictwo Liberi Libri, Bmw 2020, pp. 108 287

Artur Andrzejuk

Review: Marek Czachorowski, Tomasz Mamelka, Paweł Mazanka, Zbigniew Pańpuch, Mieczysław Albert Krąpiec, red. Z. Pańpuch (*Pomniki polskiej filozofii chrześcijańskiej*, ed. Maciej Bała, Piotr S. Mazur), Kraków 2020, pp. 220; English version, pp. 228 291

Artur Andrzejuk

Review: Mikołaj Krasnodębski, *W obronie człowieka. Zarys antropologii filozoficznej Franciszka Gabryła (1866–1914)*, Wydawnictwo von borowiecky, Warszawa–Radzymin 2020, pp. 330 297

Julia Rejewska

Topicality of Thomistic Ethics. Review: Izabella Andrzejuk, Artur Andrzejuk, *Tomasz z Akwinu jako etyk*, Naukowe Towarzystwo Tomistyczne, Warszawa 2020 301

Note about authors 307

Działalność Naukowego Towarzystwa Tomistycznego w roku akademickim 2020/2021

Rok akademicki 2020/2021 wbrew wszystkim obawom okazał się równie aktywny jak 2019/2020. Zważywszy na fakt, że w dalszym ciągu działalność Towarzystwa pozostawała znacznie ograniczona przez obostrzenia związane z trwającą pandemią COVID-19 jest to powód do radości oraz podtrzymywania nadziei, że nasza działalność jest ważna i potrzebna. Trudno bowiem nie zauważyć, że po miesiącach ograniczania kontaktów społecznych, zamykania lub ograniczania działalności, w tym działalności kulturalnej, narasta w społeczeństwie głód treści, które mogłyby „nakarmić ducha”. Nie mogliśmy co prawda zaproponować spotkań stacjonarnych, nie wznowiliśmy zatem ani wykładów, ani seminariów problemowych, ale pozostaliśmy jednak aktywni w przestrzeni wirtualnej. Po spektakularnym sukcesie projektu „Tomizm w czasie zarazy”, realizowanego w ramach progra-

mu „Kultura w sieci” Narodowego Centrum Kultury (agenda Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego), w dalszym ciągu szukaliśmy nowych sposobów dotarcia do drugiego człowieka, starając się w ten sposób wypełniać cel Towarzystwa, a więc „(...) tworzenia warunków do rozwoju badań nad myślą św. Tomasza z Akwinu, dążenie do upowszechnienia tej myśli jako istotnego nurtu w kulturze intelektualnej oraz kształtowanie zaangażowanych postaw swoich członków w imię humanizmu będącego wiernością istnieniu, prawdzie i dobru realnego człowieka”. W przestrzeni wirtualnej dotarliśmy do ponad 700 osób za pośrednictwem platformy YouTube oraz niemal 800 za pośrednictwem Facebooka. Dodatkowo przeprowadziliśmy modernizację strony internetowej Towarzystwa www.tomizm.org, tak aby stała się ona bardziej przystępna dla odwiedzającego.

Mgr Natalia Herold, doktorantka filozofii Szkoły Doktorskiej Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Sekretarz Naukowego Towarzystwa Tomistycznego.

Podjęliśmy współpracę z Kołem Naukowym Filozofów działającym przy Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego. Za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość prowadzone są wykłady, w których uczestniczyć mogą wszyscy chętni. Wykład inauguracyjny wygłosił prof. Artur Andrzejuk pt. *Tomizm egzystencjalny i konsekwentny jako współczesne wersje uprawiania filozofii św. Tomasza z Akwinu*. Kolejne wykłady głosili kolejno: dr Izabella Andrzejuk *Tomistyczna filozofia człowieka i jej niektóre konsekwencje*, o. dr Michał T. Handzel: *Spojrzenie na spektrum autyzmu w świetle etyki chronienia osób*, dr hab. Michał Zembruski: *Stanowisko Tomasza z Akwinu we współczesnych debatach w filozofii*.

Naukowe Towarzystwo Tomistyczne zostało współorganizatorem wraz z Wyższym Seminarium Duchownym im. św. Jana Pawła II w Łomży oraz Katedrą Historii Filozofii UKSW Sympozjum tomistycznego w 747 rocznicę śmierci św. Tomasza z Akwinu (Spotkaniu temu zostało poświęcone osobne sprawozdanie).

Ponadto przewodniczący NTT, prof. Artur Andrzejuk, wygłosił inauguracyjny wykład na seminarium otwartym organizowanym przez Katedrę Antropologii Filozoficznej i Filozofii Prawa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II oraz Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, pt. *Odcienie tomizmu w Polsce*. Kanwą tego spotkania były teksty członka naszego Towarzystwa, ks. mgr. Krzysztofa Bańkowskiego.

W roku akademickim 2020/2021 Naukowe Towarzystwo Tomistyczne realizowało kilka programów grantowych:

1. Z programu Literatura 2020 MKD-NiS: *Tomasz z Akwinu. Komentarz do De hebdomadibus Boecjusza. Przełożył i opracował Michał Zembruski* – realizuje dr hab. Michał Zembruski;
2. Z programu Literatura 2021 MKD-NiS *Polityka, sprawiedliwość, prawo* – realizuje ks. bp. dr hab. Jacek Grzybowski;
3. Z programu Literatura 2021 MKD-NiS *Od etyki Arystotelesa do filozofii moralnej Tomasza z Akwinu* – realizuje dr Izabella Andrzejuk;
4. Z programu Literatura 2021 MKD-NiS *Filozofia w chrystologii* – realizuje dr Karolina Ćwik;
5. *Ojciec Józef Maria Bocheński jako filozof*, projekt wieloautorski – partner programu Fundacja PZU.
6. Przyznano nam również dofinansowanie Narodowego Centrum Kultury w ramach programu „Kultura-Interwencje” na realizację projektu „Tomizm egzystencjalny i konsekwentny”, którego częścią jest niniejszy tom „Rocznika Tomistycznego”

Tradycyjnie rozstrzygnięty został również konkurs na najlepszą pracę magisterską z zakresu tomizmu (czternasta edycja). 21 listopada 2020 r. miała się odbyć coroczna uroczystość wręczenia Nagród im. Profesora M. Gogacza. W roku akademickim 2020/2021, z uwagi na wyjątkowe okoliczności, Kapituła nagrody zdecydowała się przyznać nagrody z jednoczesnym odroczeniem (wstępnie na 27 listopada 2021 r.) ich uroczystego wręczenia.

Za rok akademicki 2019/2020 Kapituła przyznała Nagrody następującym laureatom:

ks. mgr. Dominikowi Kabaczyńskiemu za pracę pt. *Teologiczny sens ofiary w świetle „Sumy teologii” św. Tomasza z Akwinu* (promotor: Ks. dr hab. Piotr Roszak, prof. UMK);

ks. mgr. Janowi Melzackiemu za pracę pt. *Natura ciała Jezusa Chrystusa w świetle „Sumy teologii” św. Tomasza z Akwinu* (promotor: ks. dr hab. Piotr Roszak, prof. UMK);

mgr. Nikodemowi Niedźwiedziowi za pracę pt. *„Zasada osoby” jako podstawa budowania ładu społecznego w ujęciu Vittorio Possentiego. Studium z antropologii filozoficznej* (promotor: ks. prof. dr hab. Andrzej Maryniarczyk, KUL);

mgr. Stanisławowi Artymowskiemu za pracę pt. *Problem poznania anielskiego u św. Tomasza z Akwinu* (promotor: ks. dr hab. Tomasz Paweł Stępień, prof. UKSW).

Wydarzeniu temu również zostało poświęcone osobne sprawozdanie.

W grudniu Naukowe Towarzystwo Tomistyczne przyłączyło się do Solidarnościowego Korpusu Wsparcia Seniorów przy Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej.

W poczet członków przyjęto następujące osoby: Szymona Stanulę, mgr. Bartłomieja K. Krzycha, dr. hab. Krzysztofa Andrzeja Wojcieszka, ks. prof. Janusza Węgrzeckiego, dr. Jakuba Wójcika, dr. Mirosława Mylika, mgr. Andrzeja Bernhardta, prof. Antoniego B. Stępnia (członek honorowy), mgr. Teklę Stępień (członek honorowy), o. dr. Michała Ziółkowskiego OSCam, dr. Bartosza Zalewskiego, prof. dr hab. Marię Janik-Czacher, dr. hab. Tomasza Pawlikowskiego, dr. hab. Mikołaja Krasnodębskiego, ks.

mgr. Krzysztofa Bańkowskiego, ks. dr. hab. Henryka Majkrzaka SCJ, ks. dr. Adama Filipowicza, mgr. inż. Stanisława Gębalskiego, ks. dr. hab. Mariana Szymonika, Bartłomieja Uzara, ks. prof. Antona Adama, dr. Katarzynę Bałdygę, mgr. Joannę Wojciechowską, prof. dra hab. Jerzego Nitychoruka, dra Marcina Trepczyńskiego, dr. hab. Kazimierza Gryżenię SDB, dra Dawida Kosteckiego, dr. Ewę Picholę.

Miło nam również poinformować o dwóch nominacjach naszych członków: ks. dr hab. Janusz Węgrzecki został mianowany profesorem „belweder-skim”, a ks. dr hab. Jacek Grzybowski został biskupem pomocniczym diecezji warszawsko-praskiej.

Działalność Naukowego Towarzystwa Tomistycznego można śledzić za pośrednictwem dedykowanej strony internetowej www.tomizm.org; fanpage na Facebooku <https://www.facebook.com/naukowiektowarzystwotomistyczne> oraz kanale na You Tube. Nagrania, prezentacje multimedialne, fotorelacje i sprawozdania problemowe z posiedzeń naukowych dostępne są w dziale „sprawozdania” na stronie internetowej. Warto przy tej okazji wspomnieć, że udało nam się zmodernizować stronę internetową Towarzystwa, czyniąc ją jednocześnie bardziej przyjazną i przejrzystą dla odbiorców. Tam również można uzyskać dane kontaktowe, śledzić harmonogram spotkań oraz zapoznać się ze Statutem, uchwałami podjętymi na zebraniu założycielskim, jak również wszystkimi uchwałami władz Towarzystwa.

**TOMIZM
W CZASIE
ZARAZY**

MINI WYKŁADY NA **You Tube**

**FILOZOFIA BYTU
MYŚL SPOŁECZNA
MYŚL POLITYCZNA
PSYCHOLOGIA
ETYKA**

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

Dofinansowano ze środków
Narodowego Centrum Kultury
w ramach programu
„Kultura w sieci”

EBOOKI

**TOMASZ Z AKWINU
JAKO ETYK**

**TOMASZ Z AKWINU
JAKO PSYCHOLOG**

Tomizm w czasie zarazy – cykl internetowych mini-wykładów z tomizmu

Naukowe Towarzystwo Tomistyczne było beneficjentem programu grantowego „Kultura w sieci” Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w ramach którego zrealizowało w 2020 roku projekt pt. „Tomizm w czasie zarazy”. Celem projektu było wykorzystanie możliwości cyfrowych do popularyzacji podstawowych zagadnień z klasycznej filozofii i teologii w wersji św. Tomasza z Akwinu. Zadanie obejmowało prezentację problematyki ontologicznej (filozofia bytu), antropologicznej (psychologia), etycznej oraz elementów myśli społecznej i politycznej oraz najważniejszych tez teologii Tomasza z Akwinu. W sumie przygotowano ponad 100 mini-wykładów (15-20 minut) udostępnionych na platformie YouTube oraz na stronie internetowej Towarzystwa. Realizacja zadania przewidywała ponadto wydanie dwóch e-booków (w otwartym dostępie), popularyzujących myśl św. Tomasza z zakresu psychologii oraz z etyki, stanowiących kontynuację cyklu rozpoczętego książką Artura Andrzejuka *Tomasz z Akwinu jako filozof* (dwa wydania, pierwsze 2017, drugie 2019). Obydwa e-booki ukazały się zarówno w postaci cyfrowej jak i papierowej i są prezentowane w niniejszym „Roczniku Tomistycznym” – Artur Andrzejuk, *Tomasz z Akwinu jako psycholog*, Warszawa 2020 (s. 212) oraz Izabella Andrzejuk, Artur Andrzejuk, *Tomasz z Akwinu jako etyk*, Warszawa 2021 (s. 286 oraz recenzja na s. 301-305).

Strona internetowa:

<https://www.tomizm.org/projekty/tomizm-w-czasie-zarazy/>

Nota o Autorach

Artur Andrzejuk – prof. dr hab., prof. zwyczaj. Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego (UKSW), na którego Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej kieruje Katedrą Historii Filozofii Starożytnej i Średniowiecznej oraz Sekcją Historii Filozofii. Autor szeregu publikacji z zakresu filozofii i teologii średniowiecznej, tomizmu, etyki i klasycznej filozofii człowieka. Interesuje się problematyką uczuć, sprawności i cnót moralnych, relacji osobowych. Jest uczniem Profesora Mieczysława Gogacza. Nr ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7926-4070>

Izabella Andrzejuk – dr, adiunkt Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej. Członek-założyciel Naukowego Towarzystwa Tomistycznego oraz członek redakcji Rocznika Tomistycznego. Jest autorką ponad sześćdziesięciu artykułów o tematyce filozoficznej. Zainteresowania naukowe: historia filozofii (arystotelizm, tomizm, filozofia polska); filozofia, etyka, klasyczna teoria człowieka, filozoficzne podstawy mistyki. Napisała książkę pt. *Filozofia przyjaźni. Tomasz z Akwinu* (Warszawa 2007) oraz (wspólnie z Arturem Andrzejukiem) *Tomasz z Akwinu jako etyk* (Warszawa 2021). Nr ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4961-2580>

Katarzyna Bałdyga – doktor nauk humanistycznych, absolwentka filologii polskiej, kulturoznawstwa i filozofii Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie; pracownik dydaktyczny Warszawskiej Szkoły Filmowej; autorka rozprawy doktorskiej pt. *Św. Tomasz z Akwinu i jego myśl w twórczości Czesława Miłosza – inspiracja, wzór czy punkt odniesienia?* i artykułów naukowych dotyczących literatury i filmu. Zainteresowania naukowe związane są z problematyką związków sztuki i filozofii oraz miejscem tradycji we współczesnych tekstach kultury.

Michel Bastit – profesor filozofii starożytnej i średniowiecznej oraz metafizyki na Uniwersytecie Burgundii w Dijon oraz członek Akademii Poincaré w Nancy. Autor wielu książek, m.in., *Le principe du monde. Le Dieu du philosophe* (2016), *La substance. Essai de métaphysique* (2012), *Qu'est ce*

que l'université? (2007), *Les quatre causes de l'être dans la philosophie première d'Aristote* (2002), *Les principes des choses en ontologie médiévale* (1997).

Tomasz Duma – doktor habilitowany, pracownik badawczo-dydaktyczny w Instytucie Filozofii KUL; autor książek: *Akt i możliwość w filozofii realistycznej. Gallusa Mansera interpretacja teorii aktu i możliwości* (Lublin 2008), *Metafizyka relacji. U podstaw rozumienia relacji bytowych* (Lublin 2017), jak też licznych artykułów m.in. z zakresu metafizyki i antropologii filozoficznej. Interesuje się metafizyką, zwłaszcza tomizmu egzystencjalnego, antropologią filozoficzną, filozofią Boga i etyką.

Mieczysław Gogacz - prof. zw. dr hab., emerytowany profesor Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego (dawnej Akademii Teologii Katolickiej). Stworzył konsekwentną odmianę tomizmu egzystencjalnego. W jego ramach broni teorii aktu istnienia i zasady niesprzeczności, tezy o odrębności i wewnętrznej jedności jednostkowych bytów oraz wynikającego z tych twierdzeń realizmu i pluralizmu bytowego. Zaproponował szereg doprecyzowań w dyscyplinach filozoficznych, takich jak filozofia bytu, antropologia filozoficzna, etyka i pedagogika. Formułował podstawy etyki zawodowej lekarza, żołnierza, funkcjonariusza Straży Granicznej; wykładał te etyki na AM, WAT i UW. Uczestniczył w debatach publicznych na temat ochrony życia, etyki zawodowej, racji stanu, polityki kulturalnej i naukowej państwa. Wykaz publikacji M.Gogacza obejmuje prawie 1000 pozycji.

Nr ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0517-0781>

Agnieszka Gondek – dr nauk humanistycznych, filozof, absolwentka Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Urzędnik państwowy w Centralnym Zarządzie Służby Więziennej w Warszawie. Członek Naukowego Towarzystwa Tomistycznego. Specjalizuje się w zakresie filozofii wychowania. Nauczycielka akademicka z kilkuletnim doświadczeniem w zakresie nauczania filozofii i etyki, w tym etyki zawodu i historii filozofii. W nauczaniu i kształceniu promotorka wspólnego odkrywania i poszukiwania prawdy. Zainteresowania naukowe skupiają się wokół antropologii filozoficznej, etyki, metafizyki i filozofii wychowania.

Natalia Gondek – mgr, asystent badawczy przy Katedrze Metafizyki na Wydziale Filozofii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Jest sekretarzem redakcji czasopisma „Roczniki Filozoficzne”. Jej zainteresowania badawcze

oscylują wokół metafizyki, w szczególności metodologii metafizyki oraz teorii poznania metafizycznego. Była uczniem księdza prof. Andrzeja Maryniarczyka.

Nr ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5229-7016>.

Natalia Herold – mgr, absolwentka prawa i administracji na Uniwersytecie Gdańskim (lic.) i Uniwersytecie Warszawskim (mgr). Jest doktorantką filozofii Szkoły Doktorskiej Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego oraz sekretarzem Zarządu Naukowego Towarzystwa Tomistycznego. Interesuje się filozofią klasyczną, a w niej szczególnie etyką i pedagogiką. Publikuje w „Roczniku Tomistycznym”.

Nr ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4761-9495>

Maria Janik-Czachor – prof. dr hab., fizykochemik, wybitna specjalistka od nanomateriałów, emerytowana profesor Instytutu Chemii Fizycznej Polskiej Akademii Nauk oraz Kierownik i Pełnomocnik Laboratorium d/s Centrum Fizykochemii Materiałów Instytutu Chemii Fizycznej PAN i WIM PW. Stypendystka Fundacji im. Aleksandra von Humboldta. Autorka licznych publikacji w kraju i za granicą – index Hirscha 26 (wg bazy Scopus; najwyższy wśród fizykochemików w Polsce). Prywatnie, małżonka śp. prof. Andrzeja Czachora i krewna Sługi Bożej Wandy Malczewskiej oraz malarza Jacka Malczewskiego.

Henryk Majkrzak SCJ – dr hab., znawca nauki św. Tomasza z Akwinu (doktorat z antropologii filozoficznej – *Godność człowieka w myśli św. Tomasza z Akwinu*, Rzym, Angelicum, habilitacja z teologii dogmatycznej – *Antropologia integralna w ‘Sumie teologicznej’ św. Tomasza z Akwinu*, Uniwersytet Opolski) oraz nauki św. Augustyna (doktorat z teologii życia wewnętrznego – *Rola przyjaźni w życiu duchowym św. Augustyna*, Papieska Akademia Teologiczna w Krakowie). Wykładowca filozofii na uczelniach katolickich Krakowa i okolic, kierownik Sekcji Filozoficznej Polskiego Towarzystwa Teologicznego w Krakowie oraz członek Polskiego Towarzystwa św. Tomasza z Akwinu (Lublin) oraz Naukowego Towarzystwa Tomistycznego (Warszawa). Jest autorem wielu książek i innych publikacji, znawcą Kościoła katolickiego w Azji Środkowej i na Zakaukaziu (książka – *Azja Środkowa i Zakaukazie. Kościół katolicki, społeczeństwa i zwyczaje*) oraz Watykanu (książki – *Watykan. Wszystko to, co chcielibyście wiedzieć* oraz *Papieskie formacje zbrojne*). Równocześnie zaangażowany jest w działalność patriotyczną i pracę duszpasterską.

Andrzej Maryniarczyk SDB – ks. prof. dr hab., Kierownik Katedry Metafizyki KUL; Prezes Polskiego Towarzystwa Tomasza z Akwinu; redaktor naczelny dziesięciotomowej Powszechnej Encyklopedii Filozofii i dwutomowej Encyklopedii Filozofii Polskiej oraz Słownika-przewodnika filozoficznego; członek: Towarzystwa Naukowego KUL, Lubelskiego Towarzystwa Filozoficznego, Società Internazionale Tommaso d'Aquino, American Association of Catholic Philosophers, American Society of Christian Philosophers, Pontificia Academia di S. Tommaso – Roma. Zmarł niespodziewanie 27 grudnia 2020 roku.
Nr ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6535-5089>

Ewa Agnieszka Pichola – dr, absolwentka Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej UKSW. Doktorat z filozofii obroniła w Instytucie Filozofii Uniwersytetu Jagiellońskiego na podstawie rozprawy, w której analizowała dorobek Dietricha von Hildebranda z perspektywy obecności wątków modernistycznych w jego pismach. Interesuje się zagadnieniami z pogranicza metafizyki i psychologii, a dokładnie filozoficznych podstaw koncepcji psychologicznych i antropologicznych aspektów prawdy. Publikuje, uczestniczy w konferencjach, tłumaczy w j. angielskim.
Nr ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6078-7384>

Magdalena Płotka – dr hab., profesor uczelniany w Katedrze Historii Filozofii Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Z-ca redaktora naczelnego Rocznika Tomistycznego. Zainteresowania naukowe skupiają się wokół średniowiecznej filozofii praktycznej, historii filozofii polskiej w XV i XVI wieku, paleografii łacińskiej oraz filozofii współczesnej. Jest autorką książki *Metafizyka i semantyka. Filozofia Jana Wersora* (Warszawa, 2013) oraz *Filozofia jako praktyka. Myśl krakowskiego praktycyzmu w XV i XVI* (Warszawa 2016). Publikuje w „Rocznikach Filozoficznych”, „Edukacji filozoficznej”, „Filosofiji”, „Roczniku Tomistycznym” i in.

Marek Prokop – dr, historyk filozofii, bibliotekoznawca, arabista. Studiował historię filozofii w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie w latach 1969-1974, studia zakończył magisterium u prof. M. Gogacza. Doktoryzował się ze średniowiecznej filozofii arabskiej u prof. M.-T. d'Alverny na Uniwersytecie w Poitiers w 1978 roku. Po doktoracie zatrudniony kontraktowo w Centre National de la Recherche Scientifique (1979-1983), następnie kierował działem rękopisów Biblioteki Polskiej w Paryżu (1982-2002). Od 1995 r. jest

pracownikiem naukowym Zakładu Biografistyki Polonijnej PUNO. Członek: Société Internationale de la Philosophie Médiéval w Louvain, Centre de Recherche Philosophique Saint Thomas d'Aquin w Paryżu, Naukowe Towarzystwo Tomistyczne w Warszawie, Towarzystwo Historyczno-Literackie w Paryżu. W 2009 r. opublikował zbeletryzowaną opowieść o filozofii, zbudowaną na kanwie podróży do różnych krajów, zatytułowaną *Podróże z Awicenną*.

Julia Rejewska – mgr, doktorantka filozofii w Szkole Doktorskiej Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Jej zainteresowania naukowe skupiają się wokół współczesnej etyki, filozofii kultury i filozofii edukacji.

Nr ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5740-6608>

Szymon Stanula – student filozofii na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej UKSW. W swoich poszukiwaniach filozoficznych skupia się przede wszystkim na problematyce metafizycznej oraz tomizmu po encyklice *Aeterni Patris*. Szczególnie zaś oddał się badaniu zagadnienia istnienia w tomizmie R. Garrigou-Lagrange'a. W roku akademickim 2021-2022 studiował w Paryżu w ramach stypendium realizowanego w Instytucie Katolickim.

Nr ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4968-1893>

Marian Szymonik – ks., dr hab. nauk humanistycznych w zakresie filozofii. Wykładowca Wyższego Seminarium Duchownego w Częstochowie; „profesor stały” i wykładowca w Wyższym Instytucie Teologicznym w Częstochowie.

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0796-8001>

Michał Zembrzusi – dr hab, profesor uczelniany w Katedrze Historii Filozofii Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej UKSW. Interesuje się problematyką epistemologiczną w starożytności i średniowieczu, a szczególnie problematyką pamięci i teorią intelektu możliwościowego i czynnego. Jest współredaktorem książek w serii „Opera Philosophorum Medii Aevii”. W jej ramach w 2012 opublikował autorską monografię zatytułowaną: *Tomasz z Akwinu. Komentarz „O pamięci i przypominaniu”*. W 2019 roku opublikował monografię pt. *Filozofia intelektu. Tomasz z Akwinu koncepcja intelektu możliwościowego i czynnego*.

Nr ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4647-479X>

